

ГОЛОДОМОР 1932-1933

ВИЗНАННЯ ГОЛОДОМОРУ ГЕНОЦИДОМ

Шкуренкова Вікторія

КОНВЕНЦІЯ

КОНВЕНЦІЯ ПРО ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНУ ГЕНОЦИДУ ТА ПОКАРАННЯ ЗА НЬОГО.

9 грудня 1948 року Генеральна Асамблея ООН прийняла [Конвенцію про запобігання злочину геноциду та покарання за нього.](#) Радянська Україна підписала документ в 1949 році, а в 1954 році — ратифікувала.

«Стаття II» Конвенції визначає:

«У цій Конвенції геноцид означає будь-яку з наступних дій, учинених з наміром знищити, повністю або частково, національну, етнічну, расову чи релігійну групу як таку:

- (а) Убивство членів групи;
- (б) Заподіяння серйозних тілесних ушкоджень чи розумового розладу членам такої групи;
- (в) Навмисне створення для якої-небудь групи таких життєвих умов, що розраховані на повне чи часткове фізичне знищення її;
- (г) Заходи, розраховані на запобігання дітонародженню в середовищі такої групи;
- (ґ) Насильницька передача дітей з однієї людської групи в іншу».

РАФАЕЛЬ ЛЕМКІН

IN MEMORIAM
RAPHAEL LEMKIN
(1900–1959)

В ПАМ'ЯТЬ
РАФАЕЛЯ ЛЕМКИНА
(1900–1959)

АВТОР ПОНЯТТЯ «ГЕНОЦИД» ТА БАТЬКО ЗГАДАНОЇ КОНВЕНЦІЇ

назвав нищення української нації «класичним прикладом геноциду». Згідно з Конвенцією ООН, Лемкін розглядав як невід'ємні складові частини геноциду проти українців такі явища: виморення голодом українських селян, нищення української інтелігенції та ліквідацію Української Автокефальної Православної Церкви.

В Україні першим правовим актом, який кваліфікував Голодомор як акт геноциду, був Закон «Про Голодомор 1932–1933 років в Україні», ухвалений Верховною Радою 28 листопада 2006 року. Стаття 1 цього документа встановила: «Голодомор 1932–1933 років в Україні є геноцидом українського народу». Закон став політико-правовим підґрунтям для проведення масштабного офіційного розслідування злочину геноциду в Україні в 1932–1933 роках.

ПОРУШУЮЧИ КРИМІНАЛЬНУ СПРАВУ

СБУ КЕРУВАЛАСЯ НОРМАМИ

як національного законодавства, так і міжнародних договорів, які, відповідно до [ст. 9 Конституції України](#) та [ст. 3 ККУ](#), становлять частину кримінального права.

В ході слідства було доведено намір керівництва Радянського Союзу знищити частину української нації, що є першочерговим у доведенні геноцидного характеру злочину. Висновок про існування наміру вчинити геноцид можна робити з відповідних фактів і обставин. Тобто намір не обов'язково має бути чітко зафіксований у документах чи висловлений у публічних усних промовах. Про нього можна стверджувати, виходячи з фактів і обставин злочину.

АНАЛІЗ ДІЙ РАДЯНСЬКИХ КЕРІВНИКІВ ДОЗВОЛЯЄ ВІЯВИТИ РЯД ДОКАЗІВ, ЯКІ ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАЯВНІСТЬ НАМІРУ ЗНИЩИТИ ЧАСТИНУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ:

- українським селянам було заборонено виїжджати поза межі територій, охоплених голодом
- керівники державних структур на місцях, які намагалися допомогти голодуючим селянам шляхом виділення продуктів з колгоспних фондів, зазнавали жорстоких репресій;
- під час масового вимирання українців у державних резервах зберігалися великі обсяги збіжжя, що не були використані для рятунку голодуючих України, також СРСР в цей час активно експортував українське зерно;
- радянська влада відмовилася від міжнародної благодійно допомоги, оголосивши голод в Україні неіснуючим;
- з другої половини 1933 року та на початку 1934 року смертність в Україні зменшилась. Це було пов'язано з ухваленням низки постанов, спрямованих на поліпшення умов праці в колгоспах. Вирішальним чинником у припиненні голоду було скасування старої системи хлібозаготівель. Цими діями режим продемонстрував свою здатність контролювати голод.

ПОСТАНОВА СУДУ

ПОСТАНОВОЮ СУДУ ВИЗНАНО ДОВЕДЕНИМ, ЩО ГОЛОДОМОР 1932— 1933 РОКІВ В УКРАЇНІ:

- сплановано з метою придушення українського національно-визвольного руху та недопущення побудови незалежної Української держави;
- вчинено шляхом насильного вилучення в українських селян усіх харчових продуктів та позбавлення їх доступу до їжі, тобто штучного створення життєвих умов, що призвели до фізичного знищення питомого складника української національної групи – українського селянства
- здійснено як один із етапів спецоперації проти частини української національної групи як такої
- організовано вищим керівництвом партійно-радянського комуністичного режиму, серед якого особливо важливу й активну роль у скоєнні злочину відігравали виокремленні у справі семеро осіб.

ВЧИНЕННЯ ГЕНОЦИДУ В УКРАЇНІ У 1932–1933 РОКАХ ПІДТВЕРДЖУЮТЬ:

- **3456** знайдених та розсекречених документів органів влади та Комуністичної партії, у тому числі за підписом Сталіна Й. В.;
- **3186** книги реєстрації актів про смерть у 1932–1933 роках, що підтверджують масову загибель населення від штучного голоду;
- свідчення **1730** свідків та потерпілих від злочинних дій тоталітарного режиму;
- **857** масових захоронень, де поховано жертви геноциду;
- **735** населених пунктів, колгоспів, сільрада і районів України, в яких влада впровадила режим «чорних дощок»;
- **400** знайдених та розсекречених документів Галузевого державного архіву СБУ, що підтверджують організацію владою штучного голоду;
- архівні документи дипломатичних представництв іноземних держав;
- архівні документи, що свідчать про масове переселення етнічних росіян в Україну;
- фотодокументи, якими зафіксовано трагічні події Голодомору.

ВИЗНАННЯ В СВІТІ ГОЛОДОМОРУ АКТом ГЕНОЦИДУ

У рамках своєї діяльності як на двосторонньому, так і багатосторонньому рівнях Україна виступає за встановлення історичної правди і вшанування міжнародною спільнотою пам'яті про мільйони українців, котрі були цілеспрямовано знищені сталінським режимом.

Проблема заперечення злочину Голодомору 1932–1933 років в Україні в цілому чи заперечення його як злочину геноциду, як і проблема заперечення багатьох інших геноцидів, не є новою.

Найбільше заперечень Голодомору як злочину геноциду чуємо нині від Росії, яка є правонаступницею Радянського Союзу. Світ, де тоталітаризм у тих чи інших формах продовжує існувати, повинен знати правду про Голодомор, адже ці знання дозволять уникнути подібних трагедій у майбутньому. Як доводить світовий досвід, заперечення геноцидів та їх ігнорування є надзвичайно небезпечним явищем, на яке не можна не зважати.